

De advent staat voor de deur, dus ook een nieuw liturgisch jaar en voor *Kerk+Leven* een nieuwe cyclus van commentaarstukken bij de zondagslezingen. Na drie jaar Paul Kevers neemt Kris Depoortere de fakkel over. Priester, professor en vicaris is hij allemaal. Wij zochten de man op om te kijken hoe hij, spijs een overvolle agenda, nog de tijd vindt om ons vierwekelijks zijn kijk op de wereld vanuit de Bijbel te geven.

Tom Heylen

‘Armoede is veelal jong, vrouwelijk en gekleurd’

KRIS DEPOORTERE

BEHOEDZAAM laverend tussen de plassen die herinneren aan de zoveelste herfststorm, bel-len we aan bij het bisschopshuis in Brugge. Kris Depoortere verwacht ons, bereid om plaats te nemen in de *Klapstoel*. In de gang kruisen we mgr. Roger Vangheluwe, die vragend opkijkt. Waarom komt *Kerk+Leven* zijn vicaris verantwoordelijk voor Caritas opzoeken? „Ze vroegen me de komende drie jaar de commentaar bij de zondagslezingen in het parochieblad te verzorgen”, verduidelijkt Depoortere. Monseigneur kijkt verbaasd. Waarom wist hij van niets? Wij vertellen hem dat de eerste commentaar al is verschenen. „Dan zal de zuster het me zeker nog bezorgen”, stelt de bisschop ons gerust. Ook hij zal dus Depoorteres commentaren geregeld ter hand nemen.

– *U aanvaardt een engagement van drie jaar. Heeft een vicaris daar dan tijd voor?*

Ik geef toe dat ik aarzelde om die opdracht te aanvaarden, maar ging er uiteindelijk toch op in. Reeds jaren verzorg ik de zondagsvieringen in een ziekenhuis, en dus is een preek uitschrijven me vertrouwd. Die teksten wil ik opvissen en herschrijven, zodat ze publiceerbaar worden. En als ik ze nog ken, zal ik ook mijn bronnen vermelden. Maar of ik ze allemaal zal terugvinden...

Net vanwege de groep waarvoor ik die preken schreef, maakt dat het thema *hoop* herhaaldelijk zal opduiken in mijn schrijfsels. Ik merk zelf hoe armoede almaar vaker de kop opsteekt en hoeveel mensen zich inzetten voor personen in de armoede. In de zorg voor de medemens is hoop van levensbelang. Er is enerzijds de hoop voor morgen, in het Frans *espoir*. Zal een zieke morgen minder ziek zijn? Zal een arme morgen iets te eten hebben of de rekeningen kunnen betalen? Anderzijds is er

de hoop op een betere toekomst, oftewel *espérance*. Zal ik ooit genezen? Wat zal er uiteindelijk van me worden? Beide vormen van hoop zijn met elkaar verbonden.

– *Schrijven over hoop past in de adventstijd. Hoe kunnen we concreet hoop brengen bij mensen in nood?*

Zelf ben ik een kind van een vluchteling. Mijn moeder was amper twee maanden oud, toen in 1914 de oorlog uitbrak en mijn grootouders op de vlucht sloegen naar Le Touquet, ook wel Paris Plage genoemd. Hadden de mensen in pakweg Boezinge en Haringe mijn moeder destijds geen melk gegeven, dan was ik er nooit geweest. Later studeerde ze verpleegkunde en was ze in onze buurt vrijwillige sociaal-assistente. Mijn vader was onderwijzer in Brugge en later schoolhoofd. Hij voelde ook die bijzondere bezorgdheid voor kinderen in de marge. Bij ons thuis sprak het vanzelf dat mensen in nood moesten worden geholpen.

– *Hulp bieden is niet altijd eenvoudig. Waar haalt u de kracht ervoor?*

Caritas was thuis een vast thema. Ik zei het al: moeder verpleegkundige, vader als onderwijzer aanspreekpunt voor alle noden. Zelf gaf ik ooit les aan de verpleegsterschool in Brugge over ethische vragen voor verpleegkundigen. En in mijn tijd als professor in Leuven kreeg ik, naast de meer fundamentele cursussen, ook de kans in contact te komen met concrete mensen aan de rand. Via de stages van studenten, horende bij cursussen over pastorale begeleiding in moeilijke levenssituaties, kregen gevangenen en zieken, armen en vluchtelingen een gezicht.

Zelf zorgde ik een poos voor mijn ouders. Toen moeder enkele jaren geleden overleed, was het gemis bij vader zeer groot. Ik nam hem op in huis, waar hij tot zijn dood verbleef. Het werd voor vader een pendelen

tussen ziekenhuis en thuis, want hij werd geveld door meerdere hartinfarcten. Uren brachten we samen door, ook 's nachts, als hij wakker werd. Hij vroeg me telkens weer naar de verrijzenisverhalen, altijd met de vraag: „Zal ik Simonne terugzien?”, maar vanuit een stevig geloof. Ik ben blij dat ik dit heb kunnen doen. Ik noem het een moeten in vrijheid.

In die zorg vond ik steun bij Indiase en Afrikaanse studenten. Voor hen was het duidelijk: twintig jaar lang zorgden je ouders voor jou, waarom zou jij dan geen twintig jaar voor hen zorgen? Het werden verschrikkelijk mooie jaren. Inderdaad, beide woorden horen samen. Ik begrijp nog altijd niet hoe ik het kon volhouden. Waar-

schijnlijk heeft geloof, liefde en dankbaarheid er iets mee te maken.

– *En buiten uw familie?*

In Leuven woonde ik in het Heilige-Geestcollege, een peda met voor de helft studenten uit de derde wereld. Op zondagnamiddag zaten we vaak samen. Grappig: telkens ik 's zondags onze eetzaal betrad, weken hun gewoontes plotsklaps voor de mijne. Zij aten met de vingers, maar als ik binnenkwam, werd het bestek bovengehaald. Tot het moment dat ook ik met de vingers ging eten. In de tamelijk strakke academische omgeving hielden zulke ontmoetingen me recht. We deelden lief en leed. Vooral op momenten dat

ze slecht nieuws kregen van het thuisfront, zaten we samen en baden we ook samen. Als ik volgend jaar op vervroegd emeritaat ga, sluit ik die periode af en zal ik met gemis terugkijken naar deze momenten.

Maar ook in het bisdom Brugge, waar ik bisschoppelijk vicaris blijf, word ik dagelijks geconfronteerd met armoede en met mensen aan de rand. Voor mij heeft de armoede hier een jong, vrouwelijk en gekleurd gelaat. Het verheugt me anderzijds te zien dat zoveel vrijwilligers zich inzetten voor deze mensen. Zo is er een groep dia-kens die de vzw Efreem oprichtte om zelfstandigen in moeilijkheden te helpen. Er zijn de talrijke Welzijnsschakels die mensen in armoede hun waardigheid proberen terug te geven, en nog vele andere plaatselijke initiatieven voor mensen in extreme armoede. Dit is voor mij ware diaconie, indien ze verbonden is met gebed. Diaconie vraagt af en toe een rustpunt, een moment van gebed. En liturgie kan voor mij niet los van de wereld.

– *Is de advent voor die band niet de aangewezen tijd?*

Advent is wachten, maar er zijn verschillende vormen van wachten. Zelf mocht ik meermaals ervaren hoe brutaal wachten kan zijn. Bijvoorbeeld wanneer ik mensen vergezelde naar de wetswinkel. Ook al kwamen we op tijd, we moesten steevast wachten, soms uren. Waarom? Daarop kwam geen antwoord. En andere vorm, een stukje dichter bij Kerstmis, is het verwachten. Hier is reeds een opening. Je kijkt al uit naar iets of iemand. Zo komen we ten slotte bij verwacht worden, de religieuze dimensie van het wachten. Je wordt verwacht op een ontmoeting. Jezus verwacht me.

– *Vraagt dit geen tijd, vrije tijd?*

Momenteel beperkt mijn vrije tijd zich tot een roman lezen in bed. Ken je *Het verslag van Brodeck* van Philippe Claudel? Een schitterend boek, dat haarscherp enkele mechanismen van uitsluiting ontrafelt. Zo herkenbaar in onze samenleving! Ik hoop dat ik voor zo'n boeken tijd kan maken, misschien zelfs wat meer tijd na mijn vervroegd emeritaat. Of voor een herfstwandeling in de natuur.

Kris Depoortere wacht op wat vrije tijd. © Violet Corbett-Brock

Zelf verzorgde ik een poos mijn ouders. Het waren verschrikkelijk mooie jaren, en beide woorden horen samen